

18-23 Ay Çocuklar İçin Aile Gözlem ve Ön Tarama Formu

Aileler için yaş dönemine uygun ön tarama ve gözlem formu

Çocuğun yaşı (ay)	Form tarihi	Evde kullanılan dil(ler)
Dolduran kişinin yakınlığı	Çocuğun adı ve doğum tarihi yazmanız gerekmez.	

Bu form ne için hazırlandı? Bu form, 18-23 ay aralığındaki çocuklarda yaş dönemine göre gözlenmesi beklenen iletişim, dili anlama, sözel üretim, sosyal etkileşim, oyun, yeme-içme ve oral-motor becerilerini günlük yaşam içinde aile gözlemiyle gözden geçirmek amacıyla hazırlanmış bir ön tarama kontrol listesidir.

Önemli not: Tanı koymaz; tek başına resmi değerlendirme, tedavi planı veya rapor yerine geçmez. Amaç, ailelerin destek gerektirebilecek alanları fark etmesine yardımcı olmaktır.

Nasıl yanıtlayalım? Maddeleri yanıtlarken çocuğun son 2-3 haftadaki genel durumunu düşünün. En iyi ya da en zor gününü değil, çoğu zamanki hâlini esas alın. ★ işaretli maddeler öncelikli izlem maddeleridir.

Form seçimi: Bu form, 18 ayını doldurmuş ve 23 ayına kadar olan çocuklar için kullanılır.

Yanıt	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
Anlamı	Sık ve kendiliğinden yapar	Ara sıra yapar ya da hatırlatınca yapar	Şu anda yapmıyor

1) İletişim ve Ortak Dikkat

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 1. İsteddiği bir şeyi göstermek için parmağıyla işaret eder.	☐	☐	☐
★ 2. Dikkatinizi çekmek için size bakar, ses çıkarır ya da yanınıza gelir.	☐	☐	☐
★ 3. Sizinle aynı nesneye bakarak ilgisini paylaşır.	☐	☐	☐
4. Bir şeyi göstermek ya da paylaşmak için sizi yanına götürür.	☐	☐	☐
5. El sallama, öpücük gönderme, başıyla evet/hayır yapma gibi jestler kullanır.	☐	☐	☐

2) Anlama (Alıcı Dil)

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 6. El hareketiyle göstermeden verilen basit tek basamaklı yönergeleri yapar (ör. "Topu getir", "Kapıyı kapat").	☐	☐	☐
★ 7. Günlük hayatta sık gördüğü nesnelere adı söylendiğinde tanır.	☐	☐	☐
8. Kitapta istenen tanıdık resmi gösterebilir.	☐	☐	☐
9. İstenildiğinde en az iki vücut bölümünü gösterebilir.	☐	☐	☐

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
10. "Hadi gidelim", "Bitti", "Ver bana" gibi sık kullanılan ifadeleri anlar.	☐	☐	☐

3) Kendini İfade Etme / Sözel Üretim

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 11. En az 3 farklı anlamlı sözcük kullanır.	☐	☐	☐
★ 12. Son 1-2 ay içinde kullandığı sözcüklere yenilerini eklemeye devam etmiştir.	☐	☐	☐
★ 13. İsteddiği şeyi en az tek sözcükle söyler (ör. "su", "mama", "top").	☐	☐	☐
14. İki sözcüğü bir arada kullanmaya başlamıştır (ör. "anne gel", "daha su").	☐	☐	☐
15. Tanıdık kişi ve nesnelerin adlarını söyler.	☐	☐	☐
★ 16. Kullandığı anlamlı sözcük sayısı aşağıdakilerden hangisine daha yakındır?			
İşaretleyin	☐ 3'ten az	☐ 3-19 arası	☐ 20 ve üzeri

4) Erken Sosyal Biliş ve Oyun

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
17. Sizin yaptığınız basit hareketleri taklit eder.	☐	☐	☐
18. Oyuncakları amacına uygun kullanır (ör. arabayı sürer, kaşıkla bebeği besler).	☐	☐	☐
19. Aynı oyunda birden fazla oyuncuyla ilişkilendirir.	☐	☐	☐
20. Tepkinize bakarak davranışını ayarlar.	☐	☐	☐
21. Birinin üzgün ya da rahatsız olduğunu fark eder.	☐	☐	☐

5) Erken Konuşma Özellikleri

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
22. Sık gördüğü bir yetişkin, söylediği tek sözcüklerin en az yarısını tekrar sormadan anlar.	☐	☐	☐
23. Aynı sözcüğü çoğu denemede benzer biçimde söyler.	☐	☐	☐
24. Farklı sesler kullanarak konuşmaya çalışır (ör. farklı heceler ve sesler dener).	☐	☐	☐

6) Beslenme ve Oral-Motor Beceriler

Madde	Her zaman / çoğunlukla	Bazen	Henüz değil
★ 25. Yeni bir yiyeceğe bakar, dokunur ya da koklar.	☐	☐	☐
★ 26. Yumuşak ve parçalı yiyecekleri ağzında çevirip yönetebilir.	☐	☐	☐
★ 27. Yerken ya da içerken belirgin öğürme, öksürme veya zorlanma olmadan yutar.	☐	☐	☐
28. Bardaktan içebilir.	☐	☐	☐
29. Kaşığı kullanmayı dener ya da kaşıkla yer.	☐	☐	☐
30. Parmakla yemeye ek olarak kaşık/çatal gibi araçlara yönelir.	☐	☐	☐

Önemli Not

Bu formun amacı: Bu form aile gözlemi ve ön tarama amacıyla hazırlanmıştır. Tanı koymaz; tek başına resmi değerlendirme, tedavi planı veya rapor yerine geçmez.

Değerlendirme önerisi: Gözlem sonucunda sizi düşündüren alanlar varsa iletişim, dil, konuşma, yeme-içme veya oral-motor beceriler açısından ayrıntılı değerlendirme yararlı olabilir.

Ebru Erdoğan

Dil ve Konuşma Terapisti, M.Sc.